

Kereskedelmi csomagolás - italtermékek

I. rész: Termék meghatározás és fizetési kötelezettség

(2009.06.01-től hatályos verzió)

1. A kereskedelmi csomagolás fogalma

1.1. A termékdíj törvény által adott meghatározás

A termékdíjas szabályozásban 2005. január 1-jétől egy új termékdíjköteles termékcsoporthoz került bevezetésre a csomagolás termékkörén belül. Az ún. „kereskedelmi csomagolások”, körére a csomagolás környezetvédelmi termékdíjával kapcsolatos addigi szabályoktól eltérő, különleges rendelkezések vonatkoznak. A speciális szabályok között említhető például

- a termékdíj-fizetési kötelezettség darab alapon történő meghatározása,
- az új kötelezett kör megjelenése (a kereskedelmi csomagolás esetében legtöbbször nemcsak az első belföldi forgalomba hozó hanem, annak első továbbforgalmazó vevője is kötelezetté válik), vagy
- az újrahasználat, mint a darab alapú termékdíj alóli mentesség megszerzését ösztönző tevékenység - jogalkotó általi - előnyben részesítése.

Jelen cikk a *termékdíj törvényben*¹ meghatározott italtermékek kereskedelmi csomagolásaira vonatkozó szabályok átfogó, mégis részletes bemutatását tűzi ki célul. (A kereskedelmi csomagoláson belül elkülönülő műanyag (bevásárló-reklám) táskák termékcsoportjára vonatkozó sajátos szabályokról már korábban „Műanyag (bevásárló-reklám) táskák I-II. rész” című cikkeinkben olvashattak.)

A 2008. december 31-ig hatályos termékdíj törvény 20. § zs) pontjában a kereskedelmi csomagolást így határozta meg:

„alkoholtermék, sör, bor, köztes alkoholtermék, üdítőital, szörp, ásványvíz, kristályvíz, szikvíz, valamint az ivóvíz - a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti - csomagolása, továbbá a műanyag (bevásárló-reklám) táskák.”

A fenti meghatározáson túlmenően a termékdíj törvény és végrehajtási rendeletei **korábban** nem adtak iránymutatást, támpontot az egyes italtermékek besorolását illetően (nem volt például egyértelmű, hogy mi tartozik az üdítőital, a szörp vagy a kristályvíz kategóriájába), illetve az italtermékek felsorolása sem bizonyult teljes körűnek (nem tartalmazta a definíció például a pezsgőt, a forrásvizet vagy a gyümölcsleveket, amely italtermékek csomagolásai után a tömeg alapú termékdíj-tételekkel kellett a termékdíjat meghatározni.)

A 2009. január 1-jétől hatályos termékdíj törvény 20. § zs) pontjában a kereskedelmi csomagolás új definíciót kapott, amelynek részeként az egyes italtermékek lehatárolása a hatályos Kombinált Nomenklátúra² segítségével történik meg. A kereskedelmi csomagolások közé az itt felsorolt italtermékek a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Cskr.) szerinti **fogyasztói (elsődleges) csomagolása** tartozik, ide nem értve a címkét és kupakot.

Figyelem! 2009. június 1-jétől a kereskedelmi csomagolások termékdíj törvény 20. § zs) pontjában található definíciója ismét módosult. E legutóbbi módosítások a kereskedelmi csomagolások definícióját az alábbi három esetben érintik:

¹ a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló **1995. évi LVI. törvény**

² a Tanács Közös Vámtarifáról szóló 1987. július 23-i 2658/87/EGK rendeletének 2009. január 1-jén hatályos I. melléklete

- a) Az „ide nem értve a címkét és kupakot” szövegrész helyébe az „ide nem értve a címkét, kupakot és **egyszer használatos ivópoharat**” szövegrész lép, vagyis a törvény a címke és kupak mellett most már az eldobható ivópoharakat is nevesíti, mint kereskedelmi csomagolásnak nem minősülő, azaz tömeg alapon „kezelendő” csomagolásokat.
- b) A „műanyag zsák és zacskó” fogalom helyett a törvénymódosítás visszatér a „műanyag (bevásárló-reklám) táska” megnevezéshez és a meghatározásból kimaradnak a vámtarifaszámok is. Az új definíció így a következő lesz: „a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló külön jogszabály szerinti fogyasztói- vagy gyűjtőcsomagolt, illetve csomagolatlanul forgalmazott kiskereskedelmi termékek, áruk, reklámanyagok szállítására szolgáló hajlékonyfalú műanyag **hordtasak vagy hordtáska** csomagolás [a továbbiakban: műanyag (bevásárló-reklám) táska]” – erről bővebben a „Műanyag (bevásárló-reklám) táska I-II. rész” című cikkeink 2009.06.01-től hatályos változataiban olvashatnak.)
- c) A termékdíj-törvény zsd) alpontjában szereplő „2202 vámtarifaszámú víz (beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és a szénsavas vizet is) cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával vagy ízesítve és más alkoholmentes ital, a 2009 vtsz. alá tartozó gyümölcs- és zöldséglevék kivételével” kategóriája egy kivétellel egészül ki: eszerint nem minősülnek kereskedelmi csomagolásnak a **657/2008/EK bizottsági rendelet I. melléklete I. és II. kategóriájába tartozó készítmények** (bővebben lásd: jelen cikk 1.3.1. fejezetében).

1.2. A fogyasztói (elsődleges) csomagolás fogalma

Vizsgáljuk meg először a fogyasztói (elsődleges) csomagolás fogalmát elkülönítve azt a gyűjtő (másodlagos) és a szállítási (harmadlagos) csomagolástól.

a) fogyasztói (elsődleges) csomagolás

A Cskr. szerint a **fogyasztói (elsődleges) csomagolás** az, amely a forgalmazás helyén a fogyasztónak vagy végfelhasználónak való forgalmazás tekintetében egy forgalmazási (értékesítési) egységet alkot (a rengeteg lehetséges példa közül tipikusan ilyen mondjuk egy 0,5 liter üdítőitalt tartalmazó *műanyag palack*, egy 2 kg fűmagot tartalmazó *műanyag zsák*, vagy 1 liter almalevet tartalmazó *rétegzett italcsomagolás*, és így tovább).

b) gyűjtő- (másodlagos) csomagolás

Egyel magasabb csomagolási szint a **gyűjtő- (másodlagos) csomagolás**, amely a forgalmazás helyén több forgalmazási egységet foglal össze - függetlenül attól, hogy azok a fogyasztó vagy végfelhasználó részére együttesen vagy külön kerülnek forgalmazásra. A gyűjtőcsomagolásnál fontos az is, hogy a terméktől elkülöníthető anélkül, hogy annak tulajdonságait megváltoztatná (a korábbi példánál maradva tipikus gyűjtőcsomagolás például egy 16 palack üdítőitalt tartalmazó *műanyag rekesz*, egy 10 db műanyag zsákba csomagolt fűmagot tartalmazó *papír/karton doboz*, vagy egy 12 doboz almalevet tartalmazó *papír tálca*).

c) szállítási (harmadlagos) csomagolás

Végül a harmadik csomagolási szint a **szállítási (harmadlagos) csomagolás**, amely a fogyasztói vagy gyűjtőcsomagolás kezelését és szállítását, valamint a fizikai kezelésnél és szállításnál történő károsodás elkerülését elősegítő csomagolás (tipikus példa a *raklap* vagy az egy raklapnyi árut összefogó *zsugorfólia*).

Figyelem!

- A kereskedelmi csomagolások közé a fentiek közül csak a fogyasztói (elsődleges) csomagolások tartozhatnak – természetesen a tartalmuktól függően. A gyűjtő- és szállítási csomagolásokra a kereskedelmi csomagolások szabályai nem vonatkoznak, azok után minden esetben tömeg alapon kell a termékdíjat meghatározni és megfizetni a termékdíj törvény 2. § (1) a-c) alá tartozó kötelezetteknek.
- A fogyasztói (elsődleges) csomagolások közül nem soroljuk a kereskedelmi csomagolásokat

közé a fogyasztói csomagolás részét képező, csomagolási segédeszköznek minősülő címkét és kupakot, továbbá 2009. június 1-jétől az egyszer használatos ivópoharat sem. A címke, a kupak és az egyszer használatos ivópohár után tehát ugyancsak tömeg alapon, anyagfajától függően kell a termékdíjat meghatározni és megfizetni a termékdíj törvény 2. § (1) a)-c) alá tartozó kötelezetteknek.

1.3. Az italtermékek meghatározása, besorolása

Térjünk vissza a kereskedelmi csomagolások termékdíj törvény szerinti definíciójához (20. § zs) pont) és nézzük, hogy mely **italtermékek** fogyasztói (elsődleges) csomagolása sorolható ebbe a termékkörébe:

- a) **vermut és friss szőlőből készült más bor** növényekkel vagy aromatikus anyagokkal ízesítve (vtsz: 2205);
- b) **más erjesztett ital** (pl.: almabor, körtebor, mézbor); erjesztett italok keverékei és erjesztett italok és alkoholmentes italok másutt nem említett keverékei (vtsz: 2206);
- c) **nem denaturált etil-alkohol** legalább 80 térfogatszázalék alkoholtartalommal (vtsz: 2207);
- d) nem denaturált etil-alkohol, kevesebb mint 80 térfogatszázalék alkoholtartalommal; **szesz, likőr és más szeszesital** (vtsz: 2208);
- e) malátából készült **sör** (vtsz: 2203);
- f) **bor friss szőlőből**, beleértve a szeszezett bort is; szőlőmust, a 2009 vtsz. alá tartozó kivételével (vtsz: 2204);
- g) **víz (beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és a szénsavas vizet is) cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával vagy ízesítve és más alkoholmentes ital**, a 2009 vtsz. alá tartozó gyümölcs- és zöldséglevék és a 657/2008/EK bizottsági rendelet I. melléklete I. és II. kategóriájába tartozó készítmények kivételével (vtsz: 2202);
- h) **gyümölcslé (beleértve a szőlőmustot is) és zöldséglé**, nem erjesztve, hozzáadott alkoholtartalom nélkül, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is (vtsz: 2009);
- i) **ízesített vagy színezett cukorszirup** (vtsz: 2106 90 30, 2106 90 51, 2106 90 55, 2106 90 59);
- j) **víz, beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és a szénsavas vizet is**, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása és ízesítés nélkül, kivéve a jég, a hó és a laboratóriumi vizsgálati vízminta (vtsz: 2201).

A fenti felsorolásból egyértelműen kiderül, hogy 2009. január 1-jétől már a **pezsgő** (vtsz: 2204 10 11), a **forrásvíz** (vtsz: 2201 10 90) a **gyümölcslevek** (vtsz: 2009), a **jegeskávé és hasonló italok** (vtsz: 2202 90) vagy éppen az **energialtal** (vtsz: 2202 10) fogyasztói csomagolása is a kereskedelmi csomagolások közé tartozik.

1.3.1 Nem tartoznak a kereskedelmi csomagolás kategóriába

Továbbra is vannak azonban olyan italtermékek, és egyéb folyékony halmazállapotú élelmiszerek, amelyek fogyasztói (elsődleges) csomagolása nem kereskedelmi csomagolás, és amelyek után a termékdíjat tömeg alapon, anyagfajától függően kell meghatározni és megfizetni a termékdíj törvény 2. § (1) a)-c) alá tartozó kötelezetteknek

Fontos tehát hangsúlyozni (ismételni), hogy minden egyéb olyan termék fogyasztói (elsődleges) csomagolása után, amely a termékdíj-törvény 20. § zs) pontja alatt alá nem sorolható be, tömeg alapú, anyagfajától függő mértékű termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik.

Figyelem! A termékdíj-törvény 2009. június 1-jétől hatályba lépett módosításai a kereskedelmi csomagolások termékdíj törvény 20. § zs) pontjában, azon belül zsd) alpontjában szereplő italtermékeket is érintik! Ezek a „2202 vámtarifaszámú víz (beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és a szénsavas vizet is) cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával vagy ízesítve és más alkoholmentes ital, a 2009 vtsz. alá tartozó gyümölcs- és zöldséglevék kivételével” megnevezés alá tartozó italtermékek, amelyek közül 2009. június 1-jétől nem minősülnek kereskedelmi csomagolásnak a 657/2008/EK bizottsági rendelet I. melléklete I. és II. kategóriájába tartozó készítmények. Mindez azt jelenti, hogy az alábbi italtermékek csomagolása a tömeg alapú termékdíjköteles csomagolások közé tartozik:

I. kategória:

- a) hőkezelt tej;
- b) csokoládéval, gyümölcslével vagy egyéb módon ízesített hőkezelt tej, amely az a) pontban meghatározott tejet legalább 90 tömegszázalékban tartalmazza és legfeljebb 7 % hozzáadott cukrot és/vagy mézet tartalmaz;
- c) ízesített vagy ízesítetlen erjesztett tejtermékek gyümölcslével vagy anélkül, amelyek az a) pontban meghatározott tejet legalább 90 tömegszázalékban tartalmazzák és legfeljebb 7 % hozzáadott cukrot és/vagy mézet tartalmaznak.

II. kategória:

Ízesített vagy ízesítetlen, gyümölcsöt tartalmazó erjesztett tejtermékek, amelyek az I. kategória a) pontjában meghatározott tejet legalább 80 tömegszázalékban tartalmazzák és legfeljebb 7 % hozzáadott cukrot és/vagy mézet tartalmaznak.

A 657/2008/EK bizottsági rendelet elérhető az alábbi linken:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:183:0017:0026:HU:PDF>

~~(A kereskedelmi csomagolások közé tartozik még természetesen a forgalmazás helyén, a forgalmazott termékhez adott 3923 21 és 3923 29 vámtarifaszámú szerinti műanyag zsák és zacskó /ideértve a kúp alakút is/ csomagolás, vagy más néven műanyag (bevásárló-reklám) táska, amellyel külön cikkekben foglalkoztunk.)~~

1.3.2 Vámtarifaszámok meghatározása (áruosztályozás)

A vámtarifaszámok közötti eligazodásban hasznos segítséget nyújthat az Európai Bizottság honlapjáról megközelíthető ún. „*TARIC*³ honlap”: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/tarhome_hu.htm vagy a Vám- és Pénzügyőrség Nemzeti TARIC Központja által készített „*TARIC web publikáció*” <http://kkk.vam.gov.hu/eles/1/taricweb/>

A kereskedelmi csomagolás fogalmának körüljárását (ezen belül a fogyasztói csomagolás fogalmának vizsgálatát, valamint az italtermékek besorolását) követően a második fejezetben a kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség meghatározását mutatjuk be.

2. Termékdíj-fizetési kötelezettség a kereskedelmi csomagolás után

2.1. A kötelezettség típusai, díjtételek

A csomagolás anyaga alapján fizetendő tömegalapú termékdíjjal ellentétben a kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség alapja nem a csomagolás tömege, hanem annak darabszáma. Az 1. táblázat a 2009. január 1-jén hatályos termékdíj törvény 2. sz. melléklet 2. pontja alapján összefoglalja, hogy a kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség mely kötelezetteket milyen mértékben, azaz milyen termékdíj-tétellel érint.

1. táblázat: Kereskedelmi csomagolások termékdíj-díjtételei

KT kód 1-3. számjegy	Termékdíjköteles csomagolás	Első belföldi forgalomba hozóra vonatkozó díjtételek		Első tovább forgalmazó vevőre vonatkozó díjtétel
		„H” Ft / db	„E ₁ ” Ft/db	„E ₂ ” Ft/%/db
4A9	Műanyag 1,5 literig	11	1,80	3,50

³ Az ún. „TARIC” az EU integrált vámtarifája (TARif Intégré de la Communauté - Integrált Közösségi Vámtarifája)

4B9	Műanyag 1,5 liter felett	22	1,80	3,50
4C9	Műanyag (bevásárló-reklám) táska 3 literig	3	1,80	3,50
4D9	Műanyag (bevásárló-reklám) táska 3,001 – 20 liter	10	1,80	3,50
4E9	Műanyag (bevásárló-reklám) táska 20 liter felett	25	1,80	3,50
4F9	Üveg 1 literig	6	1,80	3,50
4G9	Üveg 1 liter felett	11	1,80	3,50
4H9	Társított csomagolás 1,5 literig (rétegzett italcsomagolás)	13	1,80	3,50
4I9	Társított csomagolás 1,5 literig (Egyéb)	27	1,80	3,50
4J9	Társított csomagolás 1,5 liter felett (rétegzett italcsomagolás)	27	1,80	3,50
4K9	Társított csomagolás 1,5 liter felett (Egyéb)	50	1,80	3,50
4L9	Fém 1,0 literig	30	1,80	3,50
4M9	Fém 1,0 liter felett	60	1,80	3,50
4N9	Egyéb anyagok 1,0 literig	11	1,80	3,50
4O9	Egyéb anyagok 1,0 liter felett	22	1,80	3,50

(Termékdíjköteles termékek környezetvédelmi termékdíj kódjai (KT kód) a 10/1995.(IX.28.) KTM r. 7. sz. mellékletének I. pontja szerint)

Az 1. táblázatból is látható, hogy a termékdíjas szabályozás egy adott kereskedelmi csomagoláshoz két kötelezett csoportot rendelt hozzá:

1. az első belföldi forgalomba hozót (pontosabban a termékdíj törvény 2. § (1) a-c) pontja alá tartozó kötelezettet),
2. illetve annak első továbbforgalmazó vevőjét (azaz a 2. § (1) d) pontja alá tartozó kötelezettet).

Egy adott kereskedelmi csomagolás után az első belföldi forgalomba hozó fizetési kötelezettsége 2 díjtételből tevődik össze:

- egy hulladékhasznosításra vonatkozó díjtételből (H) és
- az ún. egységes díjtételből (E₁).

Ugyanezen kereskedelmi csomagolás után az első továbbforgalmazó vevőnek (kereskedőnek) is keletkezik díjfizetési kötelezettsége, amely

- a rá vonatkozó ún. egységes díjtétel (E₂) alapján számítandó.

2.2. A kötelezettség meghatározása, képletek

A termékdíj-törvény 2. sz. mellékletének 2.1. pontja alapján a termékdíj-fizetési kötelezettség kiszámításának képlete az első belföldi forgalomba hozó esetében:

$$T = A * (H + E_1)$$

ahol

T = fizetendő termékdíj⁴

A = a termékdíjköteles termék összes mennyisége (db)

H = hasznosításra vonatkozó termékdíjtétel (Ft/db)

E₁ = egységes termékdíjtétel (Ft/db)

⁴ Figyelem, a termékdíj törvény ezt a fogalmat „számított termékdíjtétel”-nek nevezi!

A $H+E_1$ termékdíjtételek értékeit az 1. táblázat tartalmazza.

A termékdíj-törvény 2. sz. mellékletének 2.2. pontja alapján a termékdíj-fizetési kötelezettség kiszámításának képlete az első továbbforgalmazó vevő esetében:

$$T = A * E_2$$

ahol

T = fizetendő termékdíj⁵

A = a termékdíjköteles termék összes mennyisége (db)

E_2 = egységes termékdíjtétel (Ft/db)

Az E_2 termékdíjtételek értékeit az 1. táblázat tartalmazza.

2.3. A kötelezettség keletkezésének időpontja, esetei (példák)

Mikor keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettsége az elosztási lánc előbbiekben bemutatott első és második szereplőjének?

- A belföldi előállítású, valamint a Közösségből behozott kereskedelmi csomagolás után az első belföldi forgalomba hozónak az első belföldi értékesítéskor kiállított számlán feltüntetett teljesítés napján, a saját célú felhasználónak a saját célú felhasználás költségként történő elszámolásának napján keletkezik.
- Harmadik országból behozott (importált) kereskedelmi csomagolás után az importőrnek (a kötelezett ekkor a vámadós, vagy a vámszabad terület üzemeltetője) általában a kereskedelmi csomagolású termék szabad forgalomba bocsátásának alkalmával, a vámalakiságok elvégzésekor keletkezik.
- Az elosztási lánc e tekintetben második szereplője az első továbbforgalmazó vevő, akinek termékdíj-fizetési kötelezettsége az első belföldi forgalomba hozó (a termékdíj-törvény 2. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti kötelezett) által a részére kiállított számlán feltüntetett teljesítés napján keletkezik.

2.3.1 Saját célú felhasználás

Értelemszerűen, amikor egy belföldi előállítású, Közösségből vagy harmadik országból behozott kereskedelmi csomagolás gyártója vagy behozója nem hozza forgalomba a kereskedelmi csomagolású terméket, hanem azt saját célra használja fel, akkor is keletkezik – $H+E_1$ díjtételek alapján számítandó – díjfizetési kötelezettsége.

Például egy gazdálkodó szervezet üdítőitalokat, ásványvizet, gyümölcslevet stb. vásárol Ausztriában, majd ezt magyarországi székhelyére szállítja, – költségként természetesen elszámolja – abból a célból, hogy az italokat a gazdálkodó dolgozói vagy üzleti partnerei fogyaszthassák majd el. Az italtermékek kereskedelmi csomagolásai után a vonatkozó $H+E_1$ díjtételek alapján számítandó termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik a költségként történő elszámolás napján.⁶ Ebben az esetben, mivel nem történik forgalomba hozatal, nem beszélhetünk első továbbforgalmazó vevőről sem és természetesen a saját célú felhasználónak sem keletkezik E_2 díjfizetési kötelezettsége.

Érdekesebb a helyzet, amikor az előbb említett gazdálkodó szervezet az üdítőitalokat, ásványvizet, gyümölcslevet egy belföldi gyártótól vásárolja meg. Ekkor ugyanis ő az elosztási lánc második szereplője, ő az első továbbforgalmazó vevő. Ám a kereskedelmi csomagolású termékeket nem hozza további forgalomba, hiszen ebben az esetben is saját felhasználás céljából történik a beszerzés, az italokat a gazdálkodó dolgozói, üzletfelei fogyasztják majd el. Joggal merül fel a kérdés, hogy a beszerzéskor keletkezik-e E_2 díjtétel alapján számított termékdíj-fizetési kötelezettség? A válasz: nem. A gazdálkodó szervezet ugyanis ebben az esetben nem tekinthető a termékdíj-törvény 2. § (1) bekezdés d) pontja alatt nevesített „első

⁵ Figyelem, a termékdíj törvény ezt a fogalmat „számított termékdíjtétel”-nek nevezi!

⁶ Nem szabad elfelejteni, hogy a behozott italtermékek címkéje, kupakja, valamint gyűjtőcsomagolása után tömeg alapú, anyagfajtától függő mértékű termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik, hiszen a saját célú felhasználás ezekre a – kereskedelmi csomagolásnak nem minősülő – csomagolási összetevőkre is vonatkozik!

továbbforgalmazó vevőnek”, mivel a kereskedelmi csomagolású termékeket nem forgalmazza tovább, azt saját célra használja fel.

Szintén gyakori eset, amikor egy adott gazdálkodó szervezet egy vendéglátó egységet üzemeltet, amely azért vásárolja meg egy belföldi gyártótól a kereskedelmi csomagolású italtermékeket (üdítőitalokat, ásványvizet, gyümölcslevet, sört, bort, alkoholttermékeket stb.) hogy tevékenysége keretében azt a vendéglátó egységbe „látogató” fogyasztóknak tovább értékesítse. A kérdés ebben az esetben úgy merülhet fel, hogy a vendéglátó tevékenységet folytató gazdálkodónak a beszerzéskor keletkezik-e E_2 díjtétel alapján számított termékdíj-fizetési kötelezettsége, ha az italtermékeket eredeti csomagolásukban nem értékesíti tovább, hanem azokat üvegpothárba kiszerve (kimérve) értékesíti a fogyasztóknak? A válasz ebben az esetben: igen! A vendéglátó egységet üzemeltető gazdálkodó szervezetnek E_2 díjtétel alapján számított termékdíj-fizetési kötelezettsége keletkezik az első belföldi forgalomba hozó „beszerzett” italtermékek kereskedelmi csomagolása után. A kereskedelmi csomagolás tovább forgalmazásának minősül az is, ha az italtermék értékesítése a fogyasztóknak kimérve, üvegpothárban történik.

Végezetül még egy lehetséges példa az előbbi esethez kapcsolódva: mi a teendő akkor, amikor a vendéglátó egységet üzemeltető gazdálkodó szervezet a kereskedelmi csomagolású italtermékeket az első belföldi forgalomba hozótól szerzi be, azonban a beszerzett italtermékeknek egy kisebb, de nem elhanyagolható része saját felhasználásra kerül (a dolgozók fogyasztják el, a költségként történő elszámolás megtörténik) és ezen mennyiség számviteli oldalról egyértelműen elkülöníthető a fogyasztók felé továbbértékesített italtermékektől? A válasz: a vendéglátó egységet üzemeltető gazdálkodónak csak a fogyasztók felé továbbértékesített kereskedelmi csomagolású italtermékek után keletkezik E_2 díjtétel alapján számított termékdíj-fizetési kötelezettsége.

2.4. Fogyasztónak értékesítő első belföldi forgalomba hozó

Figyelem! Amennyiben az első belföldi forgalomba hozó (tehát a törvény 2. § (1) a)-c) pontja alá tartozó kötelezett) a kereskedelmi csomagolást kiskereskedelmi értékesítés keretében közvetlenül a fogyasztónak értékesíti, úgy az E_2 egységes termékdíjtétellel számított termékdíjat is meg kell fizetnie, tehát ebben az esetben az első belföldi forgalomba hozó termékdíj-fizetési kötelezettsége az alábbiak szerint alakul: $T = A * (H + E_1 + E_2)$

Tipikus példa a fenti esetre a műanyag (bevásárló-reklám) táskák, ahol első belföldi forgalomba hozónak minősül az a kötelezett, aki a forgalmazás helyén, a forgalmazott termékhez műanyag táskát ad a fogyasztó (végfelhasználó) részére. A fogyasztónak adott csomagolásként funkcionáló műanyag táskák esetében pedig nem értelmezhető az „első továbbforgalmazó vevő” fogalma.

Másik példaként említhető egy belföldi italtermék gyártó, aki mintaboltjában közvetlenül a fogyasztóknak értékesíti az általa előállított italtermékeket. Szintén gyakori eset, amikor egy hipermarket (vagy akár egy ital-nagykereskedő) az általa forgalmazott bizonyos italtermékeket külföldről (akár EU-n belülről, akár EU-n kívülről) hozza be, majd ezeket közvetlenül a fogyasztónak értékesíti. Az első belföldi forgalomba hozó mindhárom esetben E_2 díjtétellel számított termékdíjat is fizet.

Fontos megemlíteni azt a két esetet, amikor a kereskedelmi csomagolás után nem kell megfizetni az „ E_1 ” termékdíjtételt, illetve amikor „ E_2 ” termékdíjtétel fizetési kötelezettség nem keletkezik.

2.5. Az E_1 és az E_2 díjtétel megfizetésével kapcsolatos (személyhez kötődő) „kedvezmények”

Kt. 12.§ (7) bekezdése

A termékdíj törvény 12. § (7) bekezdése szerint az első belföldi forgalomba hozónak (tehát a törvény 2. § (1) a)-c) pontja alá tartozó kötelezetteknek) az „ E_1 ” termékdíjtételt nem kell megfizetnie, amennyiben a kötelezettségébe tartozó kereskedelmi csomagolás mennyisége éves szinten – a kapcsolt vállalkozásnak minősülő kötelezettekkel együttesen számítva – nem nagyobb 75 000 darabnál.

Fontos megemlíteni, hogy az előbbi mennyiség kiszámításakor az újrahasználatos termékdíjköteles csomagolást csak egyszer kell figyelembe venni!

Az első belföldi forgalomba hozónak az „E₁” termékdíjtételt nem kell megfizetnie, de bejelentési és bevallási kötelezettsége van a vámhatóság felé. A bevallásban azonban csak a forgalomba hozott mennyiséget vallja be, tényleges fizetési kötelezettsége nem keletkezik.

Kt. 12.§ (8) bekezdése

A termékdíj törvény 12. § (8) bekezdése alapján az első belföldi forgalomba hozó első továbbforgalmazó, a továbbforgalmazást *kizárólag a fogyasztó számára végző* vevőjének „E₂” termékdíjtétel fizetési kötelezettsége nem keletkezik, amennyiben az általa forgalmazott kereskedelmi csomagolás mennyisége *nem nagyobb 75 000 darabnál és legfeljebb 50 m² alapterületű üzlethelyiséggel rendelkezik*.

Mivel ebbe az esetben „E₂” termékdíjtétel fizetési kötelezettség nem keletkezik, ezért sem bejelentési, sem bevallási kötelezettsége nincs a kötelezettnek, ellenben nyilatkoznia kell a csekély összegű támogatás igénybevételéről.

Figyelem! Abban az esetben, amikor az első belföldi forgalomba hozó (tehát a törvény 2. § (1) a-c) pontja alá tartozó kötelezett) a kereskedelmi csomagolást kiskereskedelmi értékesítés keretében közvetlenül a fogyasztónak értékesíti, és az E₂ termékdíjtétellel számított termékdíjat is meg kell fizetnie, alkalmazhatja a 12. § (8) bekezdésében bemutatott, alapesetben az első továbbforgalmazó vevőre vonatkozó szabályt, amennyiben az itt leírt feltételeknek megfelel, és a mennyiségre, illetve alapterületre vonatkozó határok az ő esetében is helytállóak!!!

2.6 Csekély összeg ún. de minimis támogatásokra vonatkozó szabályok

A fent bemutatott két eset a termékdíj törvény rendelkezései alapján **ún. csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül**, amely odaítélésének feltétele, hogy **a kötelezett a vámhatóságnak nyilatkozik**, hogy a támogatás odaítélésének évében, valamint az előző két pénzügyi év során az általa igénybe vett csekély összegű támogatások összege nem haladja meg a 200.000 eurónak megfelelő forintösszeget, továbbá nyilatkozik arról, hogy nem minősül nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak.

Nyilatkozat a csekély összegű támogatás igénybe vételéről: Bármely olyan gazdasági tevékenységet végzőnek, akinek a vámhatósággal nincs egyéb eljárási kapcsolata, és így nem rendelkezik VPID és GLN számmal, a főlap egyéb rovatainak kitöltésével lehetősége van a TNY lap kitöltésére. A kitöltött, kinyomtatott és aláírt főlapot és TNY lapot postai úton kell megküldeni az illetékes Regionális Ellenőrzési Központ számára.

A CIKK FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK. A MÁSODIK RÉSZ AZ ITALTERMÉKEK KERESKEDELMI CSOMAGOLÁSÁVAL KAPCSOLATOS MENTESSÉGI ÉS LEVONÁSI SZABÁLYOKKAL FOGLALKOZIK.

2009. augusztus

Fekete Balázs